

Matkaraportti

Ella Ylöstalo

Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto

Sevilla, Espanja 22.9.-2.11.2025

Barro Azul ja Estudio Santaella

<https://www.barroazul.es/> <https://estudiosantaella.com/>

Saapuminen ja matkustaminen

Matkustin Granadan seudulle lyhyelle kiipeilyreissulle ennen saapumistani Sevillaan. Lensin Malagan lentokentälle. Pitkän matkan busseja liikennöi muun muassa Alsa ja junia Renfe, liput on helppo ostaa heidän omilta sivuiltaan. Matkustaminen Espanjan sisällä ei ole halpaa, ja siihen kannattaakin budjetoida rahaa, mikäli haluaa matkustella Espanjassa. Majoitusta, esimerkiksi hostelleja löytää paikasta riippuen melko halvalla.

Lähiliikenteeseen voi ostaa matkakortin tai maksaa pankkikortin lähimaksulla, pankkikortilla maksu on hieman kalliimpaa kuin matkakortilla. Otin käyttööni kaupunkipyörän Sevillassa. Kaupunkipyörä oli halpa, kätevä ja helppokäyttöinen, vain pieni vaiva tehdä käyttäjätunnus. Bussiyhteydet eivät ole kovin hyvät kaikkiin suuntiin ja bussit ajavat välillä ohi jos ne ovat täysiä, eivätkä ne aina ole ihan ajallaan. Pääsin majoitukseltani nopeammin pyörällä kuin bussilla työharjoittelupaikkoihin. Sevillassa taksit ovat melko kohtuuhintaisia ja kulkevat mittarilla. Lisäksi toimii muun muassa Uber ja Cabify.

Majoitus

Majoitus oli iso opiskelijaresidenssi. Se sijaitsee alueella, jossa on virastoja, opiskelija-asuntoloita ja muun muassa nykytaiteen keskus (CAAC). Alueelta pääsi kaupunkipyörällä nopeasti keskustaan.

Huone oli siisti ja hyvässä kunnossa. Siellä oli oma pieni keittiö, jääkaappi ja pakastinlokero. Minulla oli oma wc ja suihku. Odalyksessa on pyykkitupa, yksi koneellinen maksoi 3,5e. Lisäksi siellä oli pieni kuntosali, kattoterassi, pelihuone ja opiskeluhuone. Halutessaan paikan ravintolasta pystyi ajoissa ilmoittamalla ostamaan illallisen tai aamupalan. Majoituksella kokkailu oli halpa vaihtoehto, ruoka ruokakaupoissa on selvästi halvempaa kuin Suomessa. Ulkona syöminen on pääasiassa hieman edullisempaa kuin Suomessa, mutta ei merkittävästi. Vegaanisia vaihtoehtoja löytyi kohtuullisen hyvin. Kraanavettä voi Espanjassa juoda, mutta se voi maistua hieman epämiellyttävälle.

Córdoban moskeija

Turismi

Liput tunnettuihin turistikohteisiin kannattaa ostaa ajoissa, Sevillassa tällainen on ainakin Sevillan Alcázar, jonne viikko ajoissa ei välttämättä riitä. Useampi viikko etukäteen pitää ostaa liput etenkin Granadan Alhambran linnoitukseen. Nämä ovat erittäin hienoja ja mielenkiintoisia paikkoja, joita ei kannata jättää välistä jos Andalusiassa matkustaa. Ostimme myös Córdoban moskeijaan liput noin viikon ajoissa, jotta saimme toivotun ajankohdan vierailulle. On hyvä huomioida, että monet nähtävyydet ovat maksullisia (vaikka ilmaisiakin on paljon).

Myös bussiliput Alsaan ja muihin pitkän matkan busseihin kannattaa ostaa ainakin viikko ajoissa, jotta saa haluamalleen vuorolle lipun. Lisäksi junaliput voivat olla selvästi halvempia ajoissa ostettuna.

Kaupunkimatkustelun lisäksi halusin luonnon läheisyyteen. Sevillasta pääsee useille luonnonsuojelualueille ja vuoristoalueille.

Vietin usean viikonlopun luonnon läheisyydessä kiipeilyn ja ulkoilun parissa. Kävin kiipeilemässä Granadan lähellä muutamana viikonloppuna. Siellä oli kiipeilyn lisäksi patikointi- ja vaellusreittejä.

Tekemistä Sevillassa

Sevillassa on paljon vaihdossa olevia opiskelijoita. Erasmus-opiskelijoille löytyy instagramin ja facebookin ryhmiä, joista löytää tietoa esimerkiksi iltatapahtumista ja retkistä. Instagramista etsin myös esimerkiksi "Language tandem" tapahtumia, joissa on tarkoitus harjoitella puhumista vieraalla kielellä, esimerkiksi puhuen vastavuoroisesti englantia ja espanjaa. Suosittelen lähtemään itseä kiinnostaviin tapahtumiin, niissä pystyy tutustumaan muihin, niin paikallisiin kuin muihin vaihto-opiskelijoihin. Vietin paljon vapaa-aikaa kiipeilyn parissa niin Sevillassa kuin kiipeilyreissuilla ja tutustuin pääasiassa kiipeilijöihin ja vaihto-opiskelijoihin kiipeilyhallilla. Kuusi viikkoa on lyhyt aika ja tuntuikin, että nopeasti pitikin uusille tutuille sanoakin jo heipat!

Lisäksi vinkkejä erilaisista tapahtumista ja vinkkejä esimerkiksi erilaisista toreista ja markkinoista löytyy esimerkiksi sevillasecreta.co -sivustolta. Taidetta löytyy Sevillasta etenkin taidemuseoista sekä nykytaiteen keskuksesta, jossa oli ilmainen sisäänpääsy iltaisin ja ajoittain erilaisia tapahtumia.

Paikallinen yhtye La Cumbia del Pelicano ulkoilmakonsertissa

Työssäoppimisjakso

Aloitin työssäoppimisjakson yksityisessä taidekoulussa Estudio Santaellassa. Tehtäviäni oli nettisivujen päivitys ja kuvaaminen someen. Opettelin WordPressin käyttöä, kuvasin teoskuvia, joita päivitin nettisivuille sekä kuvasin opetustilanteita someen.

Opetusta koulussa oli 10-14 ja 16.30-20.30. Opiskelijat työskentelivät erilaisten tehtävien parissa. Paikan omistava taiteilija oli paikalla aamupäivisin. Hänen lisäksi koulussa oli yksi opettaja, joka oli koululla joka päivä aamun ja illan. Andalusiassa siestaa vietetään hyvin tunnollisesti. Työpäiväni olivat yleensä 10-14 tai 16.30-20.30 ja kerran tai kaksi kertaa viikossa sekä aamun että illan.

Espanjassa työpäivät voivat olla iltaan saakka, päivän pilkkoo iltapäivän siesta.

Puhuimme molemmissa työharjoittelupaikoissa pääasiassa espanjaa. Yksinkertaiset asioinnit sujui espanjalla ja vaihtojakso oli todella hyvä kielikylpy. Oli mukavaa, että molemmissa paikoissa minulle puhuttiin pääasiassa espanjaa, vaikka työntekijät olisivatkin osanneet puhua kohtuullisen hyvää englantia. Oli erittäin palkitsevaa espanjan kieltä opiskelleena, että pystyi pieniä asiointeja ja yksinkertaisia keskusteluja käydä espanjaksi.

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

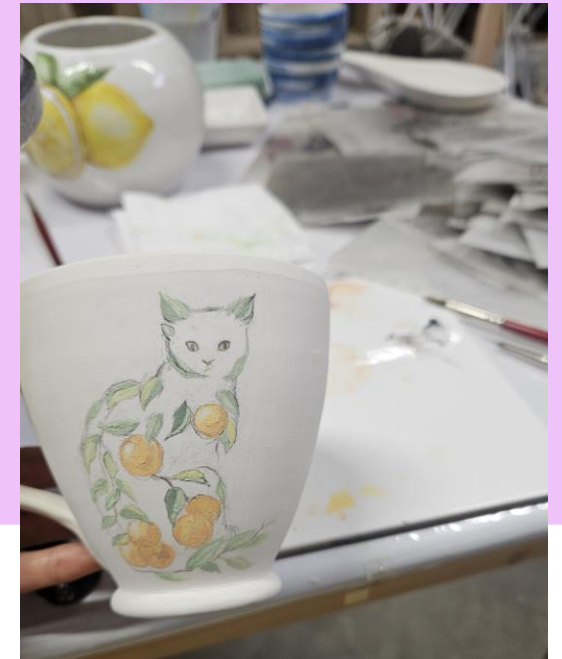
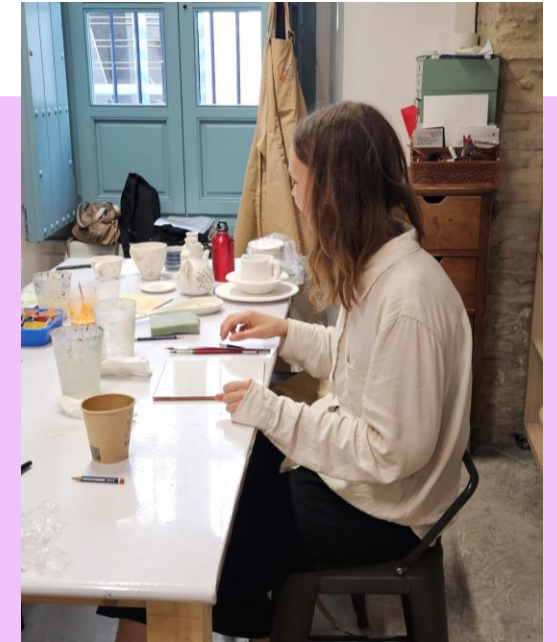
Vaihtoa järjestävä yritys järjesti puolivälin tapaamisen, jossa keskustelimme vaihdon sujumisesta. Sevillassa oli samaan aikaan yksi luokkalaiseni sekä muita Keudan eri toimipisteiden opiskelijoita. Olin päässyt työskentelemään lähinnä tietokoneella. Yritys kertoi mahdollisuudesta vaihtaa työssäoppimispaikkaa, jotta pääsisin tekemään käytännöllisempiäkin tehtäviä, joita oli ollut tarkoitus päästä tekemään. Tämä oli yrityksen järjestämän vaihdon hyviä puolia. Yritys järjesti uuden paikan nopeasti.

Ennen työssäoppimispaikan vaihtoa keskustelin työtehtävistäni työharjoittelujakson ohjaajan kanssa. Opin paljon hyödyllistä WordPress –ohjelmasta ja sosiaalisen median tekemisestä, mutta halusin pitää huolta omista intresseistä, ja kun oli mahdollista vaihtaa paikkaa, oli siihen hyvä tällaisessa tilanteessa tarttua.

Olin muutaman viimeisen viikon vaihtojaksostani keramiikan pajalla, Espacio BarroAzul:ssa. Tehtäviämme siellä oli muun muassa savesta laattojen tekeminen muotilla, pienten laattakorujen tekeminen, valmiiden keraamisten esineiden, kuten mukien, lautasten ja kannujen koristelumaalaus keramiikkapajan kauppaan. Keramiikkapaja järjesti kursseja, joissa opetettiin perinteisiä keramiikanteon tekniikoita, joista samalla opimme. Tarvittaessa autoimme valmistelemaan kurssin järjestelyissä ja valmisteluissa sekä valmistimme kurssilaisille kahvit/teet.

Saimme tehdä ja maalata tuotteita myös itsellemme. Paikan omistajat ja työntekijät olivat todella mukavia ja työyhteisössä vaikutti olevan hyvä, toisia arvostava ja tasa-arvoinen ilmapiiri. He muistuttivat meitä aika ajoin tekemään jotain myös itsellemme. Vuorot olivat aamuisin 10-14, mutta vuoron sai siirtää tarvittaessa illalle.

Havaintoja yhteiskunnasta

Massaturismi on monessa Espanjan kaupungissa sekä Gran Canarialla ongelma paikallisille muun muassa asuntojen hintojen ja hankalan saatavuuden sekä turismimajoitukseen kaavoitettujen alueiden vuoksi. Airbnb hankaloittaa paikallisten asumistilannetta. Myös tässä mielessä opiskelijaresidenssi oli hyvä majoittumisen vaihtoehto.

Airbnb:n vähentämistä ja paikallisten naapurustoja kannattava lakana roikkumassa ikkunasta Trianan alueella

Sevillan kaupungissa on noin 682000 asukasta, se on väkiluvultaan Espanjan neljänneksi suurin kaupunki. Sevillan provinssissa yli 1.9 miljoonaa asukasta. Sevilla on Andalusiassa itsehallintoalueen pääkaupunki.

Useiden kauniiden ja historiallisten alueiden lisäksi Sevillassa sijaitsee Espanjan köyhimmäksi luokiteltu asuinalue sekä useampi köyhä lähiö.

Madrid

Poliittinen kansalaisten toiminta oli Espanjassa melko näkyvää. Sevillassa oli muun muassa yleislakko sekä mielenosoituksia Palestiinan puolesta. Yleislakko ei näkynyt työharjoittelupaikassani, mutta esimerkiksi julkinen liikenne kulki harvemmillä vuoroilla. Saapuessani Madridiin, siellä oli puolen miljoonan ihmisen mielenosoitus ja liikenteen seisaus, joka on Espanjankin mittakaavassa suuri. Ensimmäisessä työharjoittelupaikassani oli Palestiinaan varoja keräävä lipaskeräys, ja Palestiinan tukituotteita oli myynnissä kiipeilyhallilla. Molemmissa oli myös esillä Palestiinan lippu, joita muutenkin oli paljon esillä. Huomasin, että poliittinen kantaaottaminen tuntui olevan matalammalla kynnyksellä Espanjassa kuin Suomessa, kun mielenosoitusten lisäksi sekä taide- että urheiluharrastusten yrityksetkin ottivat näkyvästi kantaa.

Sevilla

Kierrätys

Roskien kierrätys on hieman erilaista Espanjassa ja otinkin kuvan roskiksista, jotta muistan, mitkä jätteet lajitellaan mihinkin. Käytännössä paperia, kartonkia ja lasia lukuunottamatta muut kierrätettävät lajitellaan samaan kierrätettävien jätteisiin, jotka lajitellaan edelleen jätteenlajittelukeskuksella. Näiden lisäksi oli sekajäte. Biojätteen keräyspistettä ei ollut esimerkiksi minun majoituksen lähellä. Lajittelua ei myöskään oltu majoituksessani tehty kovin käteväksi, sillä siellä oli vain yksi iso roskakori eikä tilaa roskiksille esimerkiksi tiskialtaan alla, kuten usein Suomessa. Keräilinkin eri paikoissa roikkuviin pusseihin kierrätettäviä roskia. Majoituksessa kävi siivous kerran viikossa, joka tyhjensi yleisen roskakorin, mutta kierrätettävät roskat piti viedä itse. Valitettavasti luulen, että nämä epäkäytännöllisyydet eivät ainakaan edistä kierrättämistä majoituksella. Keramiikan yrityksessä oli roskakorit eri kierrätettäville roskille, myös biojätteille.

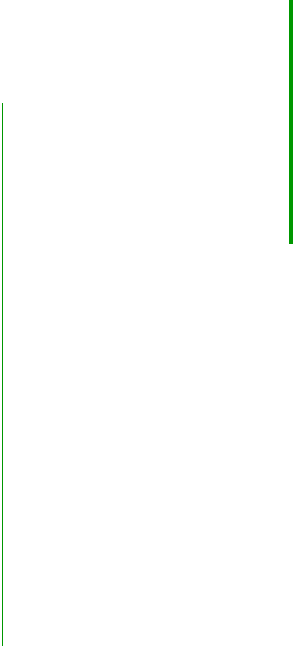
Kiitos !

Kansainvälinen jakso on erityinen mahdollisuus uudelaisille kokemuksille, kuten oppia erilaisesta kulttuurista, tutustua ihmisiin eri puolilta maailmaa kuin myös oppia toimimaan uudelaisissa tilanteissa!

**Huom: Tästä eteenpäin
matkaraporttiasi ei julkaista
keudanmatkassa.com sivuilla**

Kysymyksiä pohdittavaksi itsenäisesti

- Kokemuksen merkitys on suuri, siitä kannattaa ottaa kaikki irti ja tuoda esille työnhakutilanteissa. Pohdi mitä hyötyä ja merkitystä kv-jaksolla voisi olla urallasi?
 - Miten hyödynnät / voisit hyödyntää kansainvälistä osaamista jatkossa työssäsi?
 - Pohdi ja suunnittele kuinka voisit jakaa tässä raportissa mainittuja kansainvälisen osaajan oppejasi toisille työyhteisössäsi tai luokassasi tulevaisuudessa? Ole yhteydessä opettajaasi, kerro kokemuksistasi ja esitele tämä matkaraportti luokallesi sovittuna ajankohtana.
-

Kv- tutkinnonosan itsearviointi

Valmistautuminen kansainvälisessä työympäristössä toimimiseen

- etsit tietoa ja perehdyt kansainväliseen työympäristöön ja tulevaan tehtävään
- perehdyt työtehtävään liittyvien maiden kulttuuriin ja yhteiskuntaan?
- huolehdi kansainvälisessä työtehtävässä tarvittavista järjestelyistä ja asiakirjoista
- selvität ja sovit työtehtävän tavoitteet ja sisällöt
- ottaa huomioon työympäristöön ja -tehtävään liittyvät vaatimukset, tarpeet ja aikataulun

Kuinka mielestäsi osaat yllä mainitut asiat? Pohdi jokaista kohtaa erikseen ja arvioi osaamistasi myös asteikolla 1-5.

Ensimmäisessä työharjoittelupaikassa en päässyt avustamaan opetuksessa tai sen valmistelussa. Tiesin etukäteen tekeväni kuitenkin esimerkiksi someen liittyviä tehtäviä. Kulttuuri ja yhteiskunta on aiemman matkustelun ja Espanjassa lyhyen asumisen ajalta osin tuttua, vaikka Andalusianssa päin olin vierailut vain lyhyesti kauan sitten.

Huolehdin mukaani tarvittavat asiakirjat. Papeissa on oma byrokratiensa, esimerkiksi oli tilanne, etten saanut leimaa ensimmäisestä paikasta arviointiini (sillä heillä ei ollut olemassa leimaa), joten jouduin selvittämään hieman espanjalaista byrokratiaa Incoman kanssa, espanjaksi, koska ketään englantia puhuvaa ei ollut paikalla. Sovimme työtehtävistä molemmissa paikoissa ohjaajien kanssa ja ne hoituivat hyvin.

4.

Arviontiasteikko:

- 1: Ohjatusti, lisäohjein.
- 2: Ohjeiden mukaan oma-aloitteisesti, tarvitsin harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- 3: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti, en tarvinnut lisäohjeita
- 4: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, en tarvinnut lisäohjeita. Hyödynsin tietoa.
- 5: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti haastavissakin ongelmanratkaisutilanteissa, hyödynsin tietoa kehittäen ja antaen ehdotuksia

Vuorovaikutus kansainvälisessä työympäristössä

- toimin vuorovaikutuksessa kansainvälisen työyhteisön ja kansainvälisten asiakkaiden kanssa
- täytän toimialani keskeistä sanastoa vieraalla kielellä
- jaan osaamistani kansainvälisessä työympäristössä
- käytän eri viestintäkanavia vastuullisesta
- toimin eri kulttuuritaustaisten ihmisten kanssa
- toimin työkulttuurin mukaisesti

Kuinka mielestäsi osaat yllä mainitut asiat? Pohdi jokaista kohtaa erikseen ja arvioi osaamistasi myös asteikolla 1-5.

Mielestäni toimin työkulttuurissa ja kansainvälisessä ympäristössä hyvin espanjan kielen jonkinlaisesta taidostani oli hyötyä, vaikka en pystykään itse kommunikoidaan kovin hyvin espanjaksi ja välillä andalusialaisesta aksentista oli vaikea saada selvää.

5.

Arviontiasteikko:

- 1: Ohjatusti, lisäohjein.
- 2: Ohjeiden mukaan oma-aloitteisesti, tarvitsin harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- 3: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti, en tarvinnut lisäohjeita
- 4: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, en tarvinnut lisäohjeita. Hyödynsin tietoa.
- 5: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti haastavissakin ongelmanratkaisutilanteissa, hyödynsin tietoa kehittäen ja antaen ehdotuksia

Työskentely kansainvälisessä ympäristössä

- nautatan sovittuja työaikoja ja toimintatapoja
- toimin joustavasti erilaisissa tilanteissa
- noudatan työtehtäviin liittyviä määräyksiä ja ohjeita
- huomioin terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskit
- toimin vastuullisesti ja eettisesti
- toimin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen

Kuinka mielestäsi osaat yllä mainitut asiat? Pohdi jokaista kohtaa erikseen ja arvioi osaamistasi myös asteikolla 1-5.

Koin toimivani vastuullisesti, sovitusti ja noudattaen ohjeita sekä pyrkien toimimaan eettisesti ja vastuullisesti.

5.

Arviontiasteikko:

- 1: Ohjatusti, lisäohjein.
- 2: Ohjeiden mukaan oma-aloitteisesti, tarvitsin harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- 3: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti, en tarvinnut lisäohjeita
- 4: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, en tarvinnut lisäohjeita. Hyödynsin tietoa.
- 5: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti haastavissakin ongelmanratkaisutilanteissa, hyödynsin tietoa kehittäen ja antaen ehdotuksia

Kansainvälisen osaamisen hyödyntäminen ja jakaminen

- arvioin kansainvälisessä työtehtävässä hankitun osaamisen merkitystä urallani
- hyödynnän kansainvälistä osaamistani työssäni
- arvioin työtehtävään liittyvien maiden työmenetelmien ja toimintakulttuurien vaikutuksia työn sujuvuuteen ja lopputulokseen
- jaan kansainvälistä osaamistani työyhteisössä

Kuinka mielestäsi osaat yllä mainitut asiat? Pohdi jokaista kohtaa erikseen ja arvioi osaamistasi myös asteikolla 1-5.

Kansainvälinen jakso oli erittäin hyödyllinen sen kannalta, että näin, minkälaista taiteen alalla voi olla toimia esimerkiksi yrittäjänä, joka sekä tekee maalauksen tilaustöitä, myy tauluja netissä, sekä pitää taidekoulua. Tämän ensimmäisen yrityksen taitelija vaikuttikin hyvin kiireiseltä ja usein sanoikin olevan kiireinen ja tehtävää olevan paljon. Opin myös työkulttuurista, esimerkiksi työaikojen suhteen. Toisaalta seuraavassa työpaikassani tunnelma oli aivan toisenlainen, ja työntekijät, vaikkakin tekivät töitä, myös pitivät taukoja, seurustelivat keskenään ja meidän kanssa sekä työtahti vaikutti kohtuullisemmalta.

4

Arviontiasteikko:

- 1: Ohjatusti, lisäohjein.
- 2: Ohjeiden mukaan oma-aloitteisesti, tarvitsin harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- 3: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti, en tarvinnut lisäohjeita
- 4: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti ja rakentavasti, en tarvinnut lisäohjeita. Hyödynsin tietoa.
- 5: Itsenäisesti ja yhteistyökykyisesti haastavissakin ongelmanratkaisutilanteissa, hyödynsin tietoa kehittäen ja antaen ehdotuksia

Opettajasi ja / tai kv-yhteyshenkilösi arvioi kv-jaksosi, kun palautat heille ja kv-toimistoon suvi.kylmala@keuda.fi ja international@keuda.fi tämän matkaraportin ja ulkomailta pyytämäsi Certificate of attendance-arviointilomakkeen, ja kun olet tehnyt muut kv-jaksolla vaaditut tehtävät (lista kohdassa 10: <https://keudanmatkassa.com/801-2/>)

Kv- tutkinnonosan vaatimukset

Perusteen sisältö

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija

Valmistautuminen kansainvälisessä työympäristössä toimimiseen

Opiskelija

- etsii tietoa ja perehtyy kansainväliseen työympäristöön ja tulevaan työtehtävään
- perehtyy työtehtävään liittyvien maiden kulttuuriin ja yhteiskuntaan
- huolehtii kansainvälisessä työtehtävässä tarvittavista järjestelyistä ja asiakirjoista
- selvittää ja sopii työtehtävän tavoitteet ja sisällöt
- ottaa huomioon työympäristöön ja -tehtävään liittyvät vaatimukset, tarpeet ja aikataulun

Vuorovaikutus kansainvälisessä työympäristössä

Opiskelija

- toimii vuorovaikutuksessa kansainvälisen työyhteisön ja kansainvälisten asiakkaiden kanssa
- käyttää toimialansa keskeistä sanastoa vieraalla kielellä
- jakaa osaamistaan kansainvälisessä työympäristössä
- käyttää eri viestintäkanavia vastuullisesti
- toimii eri kulttuuri- ja kielitaustaisten ihmisten kanssa
- toimii työkalukulttuurin mukaisesti

Työskentely kansainvälisessä ympäristössä

Opiskelija

- noudattaa sovittuja työaikoja ja toimintatapoja
- toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa
- noudattaa työtehtäviin liittyviä määräyksiä ja ohjeita
- huomioi terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskit
- toimii vastuullisesti ja eettisesti
- toimii tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen

Kansainvälisen osaamisen hyödyntäminen ja jakaminen

Opiskelija

- arvioi kansainvälisessä työtehtävässä hankitun osaamisen merkitystä urallaan
- hyödyntää kansainvälistä osaamistaan työssään
- arvioi työtehtävään liittyvien maiden työmenetelmien ja toimintakulttuurien vaikutuksia työn sujuvuuteen ja lopputulokseen
- jakaa kansainvälistä osaamistaan työyhteisössä

Kv- tutkinnonosan arviointikriteerit:

Osaamisen arviointi

Opiskelija

Tyydyttävä 1

- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti
- tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

Tyydyttävä 2

- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti
- tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti

Hyvä 3

- toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti
- arvioi suoritustaan realistisesti

Hyvä 4

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
- arvioi suoritustaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Kiitettävä 5

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti
- esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämis ehdotuksia
- arvioi suoritustaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen
- ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta